

การศึกษาเรื่อง “ การศึกษาเปรียบเทียบการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดนครสวรรค์” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล และปัญหา อุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ รวมทั้งศึกษาหาปัจจัยทางการเมืองและปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานประชาชน และองค์กรเอกชนที่มีส่วนจัดซื้อจัดจ้างกับองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกลางแดด อบต. ทับกฤษใต้ อบต. บ้านแคน อบต. เกรียงไกร อบต. หนองยาว และอบต. โคกหม้อ ในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 107 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และการสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาความ

ผลการศึกษา มีดังนี้

1. การศึกษาเปรียบเทียบการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ค่อนข้างมากได้แก่ อบต. บ้านแคน อบต. กลางแดด อบต. ทับกฤษใต้ ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ค่อนข้างน้อย ได้แก่ อบต. เกรียงไกร อบต. หนองยาว และอบต. โคกหม้อ

2. การศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า อบต.ทั้ง 6 แห่ง มีปัญหาในหลักการสำคัญๆ คล้ายคลึงกันคือ

2.1 ปัญหาหลักการมีส่วนร่วม คือ ประชาชนมีพฤติกรรมการเข้าไปมีส่วนร่วมต่ำ

2.2 ปัญหาหลักความโปร่งใส คือ อบต. ไม่ค่อยมีการตรวจสอบความโปร่งใสอย่างต่อเนื่อง และมักเป็นการตรวจสอบด้านเดียว คือ ตรวจสอบจากเอกสารเป็นหลัก

2.3 ปัญหาหลักนิติธรรม ได้แก่ ไม่ค่อยมีการเผยแพร่กฎระเบียบให้ประชาชนได้รับทราบ

2.4 ปัญหาหลักคุณธรรม คือ ไม่ค่อยมีการอบรมเรื่องคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง

2.5 ปัญหาหลักความรับผิดชอบ คือ อบต. ส่วนใหญ่ไม่ค่อยเอาใจใส่ปัญหาชุมชน
เท่าที่ควร

2.6 ปัญหาหลักความคุ้มค่า คือ โครงการบางเรื่องไม่สามารถทำได้ เนื่องจาก
งบประมาณไม่เพียงพอ

2.7 ปัญหาหลักความเสมอภาค คือ ยังคงมีการเลือกปฏิบัติ

3. ปัจจัยทางการเมืองและทางการบริหารที่ส่งผลต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ใน
องค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ปัจจัยทางการเมืองทั้งภายใน และภายนอก เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผล
ต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ โดยปัจจัยการเมืองภายใน ได้แก่ ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างฝ่าย
นิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างฝ่ายข้าราชการการเมืองกับข้าราชการประจำ
และปัจจัยการเมืองภายนอก ได้แก่ ความสัมพันธ์ที่ดีกับข้าราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบล องค์กรเอกชน ประชาชน ความสัมพันธ์ที่ดี
ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักการเมืองระดับท้องถิ่นและ
ระดับชาติ ส่วนปัจจัยทางการบริหาร อันได้แก่ โครงสร้างระบบงาน ทรัพยากรทางการบริหาร
ได้แก่ บุคลากร และงบประมาณ เป็นปัจจัยรองที่ส่งผลต่อการนำหลัก ธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การ
บริหารส่วนตำบล นอกจากนี้ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ คือ เกณฑ์การ
ประเมินและรางวัลตอบแทน

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

1. ควรผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐทุกระดับนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ให้เกิด
ประสิทธิภาพในทางปฏิบัติมากยิ่งขึ้น

2. การออกข้อบังคับตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายให้
อำนาจไว้ และต้องมุ่งให้เกิดความเป็นธรรม เพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก และ
เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของชุมชน

3. การติดตามผลการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ควรมีความต่อเนื่อง และควรมี
การพัฒนาเกณฑ์ชี้วัดความเป็นธรรมาภิบาลอยู่เสมอ

4. ควรเสนอทบทวน อบต. ระดับประเทศ เพื่อเป็นต้นแบบหรือแนวทางในการ
ปฏิบัติงานและปรับปรุงการปกครองการบริหารให้ดีขึ้น รวมทั้งศึกษา อบต. ที่มีปัญหาควบคู่ไปด้วย

5. ควรออกระเบียบการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ และควรมีการอบรมเรื่องการนำหลัก
ธรรมาภิบาลให้ผู้นำและผู้ปฏิบัติงานอยู่เสมอ รวมทั้ง อบรมให้หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

The objectives of this study, “Comparative Studies of the Implementation of Good Governance in Tambon Administrative Organizations, Nakhon Sawan Province” are: 1) to compare the results of implementation of good governance in Tambon Administrative Organizations (TAOs) including problems and obstacles; 2) to investigate the political factors and administrative factors affecting implementation of good governance in TAOs. Data and information are gathered from 107 respondents; composed of 3 sectors; TAOs’ officials, people and private agencies from TAOs namely Klang Dad, Tab Krit (South), Ban Dan, Kriang Krai, Nong Yao and Kok Mor in Nakhon Sawan province. Semi-structured interview observation and descriptive analysis were conducted.

The results showed that the comparison of the implementation of good governance in 6 TAOs revealed high level of good governance practiced in TAOs of Ban Dan, Klang Dad and Tab Krit (South), but low level in TAOs of Kriang Krai, Nong Yao and Kok Mor.

The study of problems and obstacles of the implementation of good governance in 6 TAOs showed that they faced similar problems: 1) by participation principle; people paid low attention on their functions; 2) by transparency principle; TAOs lacked continually transparency checking, almost practiced on documentary checking; 3) by rule of law principle; TAOs rarely informed rules and regulations to people in public; 4) by merit principle; TAOs rarely conducted meeting on the merit in communities; 5) by accountability principle; most of TAOs paid low attention on their communities; 6) by sufficiency principle; low budget of TAOs affecting unaccomplished projects; and 7) by equality principle; TAOs continued practicing double standard.

Concerning political factors and administrative factors, the study found that political factors played a main factor affecting implementation of good governance. First, inner political factors such as closer relationships between legislative and administration parts and between political officers and administrative officers as well. Then, outer political factors appeared in good relationships between central administrative officers and regional administrative officers, between TAOs, people, and private agencies, among various TAOs and also between local politicians and national politicians. In addition, administrative factors played supporting role, namely the structure of working system, resources administration being personnel and budget. Other factors were criterion of judgments and rewards.

Recommendations in the field of organization and policy are as follows;

- 1) Government offices in all level should push forward the good governance issue to be implemented in actuality for more efficient result;
- 2) TAOs regulations should be launched in accordance with the law specification and maintain public interests;
- 3) Evaluation of implementation and improvment of criterion of judgments should be regularly updated and modernized;
- 4) Local administration should publicize TAO lessons in a national level;
- 5) Local administration must set up rules for good governance to be implemented and conduct training coures on good governance.